

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

1. KROK
Nejprve konzultujte
váš záměr v NPÚ
s odborníkem

2. KROK
Podejte žádost
na úřad

3. KROK
Na řadě je odborník
z Národního
památkového ústavu

4. KROK
Co je psáno,
to je dáno

5. KROK
Vše je vyřízeno.
Bez obav se pusťte
do práce. Ať se
vám daří!

Než začnete
s opravou...

...naopak, prima, že
jste přišli! Podíváme
se na to a společně
to zvládneme...

Spolupráce s památkovou
péčí krok za krokem

Jste si opravdu jisti, že se na váš dům (stavbu) či pozemek nevztahuje žádná z forem památkové ochrany? (A když říkáme stavba, myslíme i kapličku, pilu, boží muka, most atd.)

Památková ochrana má řadu podob a každá určitým způsobem ovlivní vaše plány. Než začnete s přípravou jakýchkoli prací, ujistěte se, že víte, která pravidla se týkají vás – mohou totiž výrazně korigovat i vaši představu o barvě nové fasády na čínžáku, sklonu střechy na rodinném domě nebo třeba to, jestli si budete moci na zahradu pořídit bazén. K ověření doporučujeme využít údaje v tzv. **památkovém katalogu** na webu Národního památkového ústavu (<http://iispp.npu.cz>). Pokud se na vás jakákoli forma památkové ochrany vztahuje (*jde o kulturní památku, o nemovitost v památkové rezervaci, památkové zóně nebo ochranném pásmu*), je pro vás připraven následující návod, který popisuje, **co** vlastně po vás bude **kdo** – a také **proč** – chtít (*obdobně můžete postupovat i v případě, že váš dům památkou není, ale je podle vás hodnotný*). Objasňuje, kdo se skrývá pod obecně užívaným termínem „památkář“ (že to jsou **jednak odborníci působící na jednotlivých pracovištích Národního památkového ústavu, jednak pracovníci magistrátů a městských úřadů**) a jaké jsou jejich pravomoci.

Každá stavba má svůj příběh. A každý, kdo do něj zasáhne, se stává jeho součástí. Některé hodnoty však objevíte jen s památkářem. Najděte je ještě předtím, než začnete plánovat, jak svůj dům změníte. **Kvalitní péči o památku ocení vaše okolí i příští generace.**

1. KROK | Konzultujte předem s odborníkem z Národního památkového ústavu

Památkáři z Národního památkového ústavu (dále NPÚ) jsou vám k dispozici pro **bezplatné konzultace**. Nejlepší bude, když je pozvete přímo na místo plánovaných úprav, kde vám vysvětlí, které z obecných zásad památkové péče se na váš dům vztahují a proč. Poradí vám také, jak nejlépe technicky i esteticky sloučit tyto zásady s vaším záměrem. **Územní odborné pracoviště NPÚ je v každém kraji, kontakt a více informací získáte na www.npu.cz.**

Čeho se vyvarovat

Bez předběžné konzultace vlastníci často investují spoustu času a energie do promýšlení záměru, na který pak památkáři nebudou moci přistoupit, pokud by to vedlo k poškození hodnoty památky.

2. KROK | Podejte žádost na úřad

Žádost je třeba podat na **obecní úřad obce s rozšířenou působností**: ve velkých městech je to magistrát, v ostatních případech **městský úřad** (*dále jen úřad*). Pod který z nich konkrétně spadáte, zjistíte u památkáře z NPÚ (*krok 1*) nebo na vašem obecním úřadě. Většina úřadů má svůj vlastní formulář žádosti o vydání závazného stanoviska. Na místě se domluvte, které podklady je třeba k žádosti přiložit (*například skicu záměru, fotografie, technický list apod.*). **Úřad si pak od Národního památkového ústavu musí podle zákona vyžádat vyjádření k navrhovaným úpravám – a to je ten okamžik, kdy se vyplátí, že už jste vše s památkářem z NPÚ konzultovali.**

Čeho se vyvarovat

Nezačínějte s pracemi bez rozhodnutí úřadu, pravděpodobně byste zaplatili nepříjemně vysokou pokutu. Nemá-li od vás úřad úplné podklady, bude je po vás chtít, což dobu vyřízení prodlouží. Předem si proto raději zjistěte, které dokumenty budete potřebovat.

3. KROK | Na radě je odborník z Národního památkového ústavu

Aby mohl památkář z NPÚ připravit odborné vyjádření zodpovědně, musí většinou vidět váš dům (*jestliže jste mu jej neukázali už v kroku 1*) a přesně vědět, co chcete dělat. Na místě pořídí dokumentaci – nemusíte se bát, fotografie či nákresy interiéru slouží jen pro potřeby NPÚ a nebudou nikde zveřejněny bez vašeho souhlasu. **Na vypracování odborného vyjádření má památkář z NPÚ obvyklou lhůtu 20 dní, avšak ve složitějších případech může být prodloužena.**

Čeho se vyvarovat

Neměňte své záměry dodatečně, většinu kroků byste museli absolvovat znovu.

4. KROK | Co je psáno, to je dáno

Až odborné vyjádření památkáře z NPÚ dostane úřad, vydá vám dokument. Bude to buď souhlasné závazné stanovisko (*v případě, že úpravy, které zamýšlíte provádět, budou vyžadovat například ještě stavební povolení*), nebo pravomocné **rozhodnutí** (*což znamená, že počkáte už jen na nabytí právní moci*). Neberte „papíry“ na lehkou váhu, všichni pak totiž budou dohlížet na jejich dodržování.

Čeho se vyvarovat

Vyřízení „papírů“ není formalita, která se pak reality nedotkne. Při kontrolách totiž mohou vzniknout velké potíže, nehledě na to, že v případě nedodržení zákonného postupu hrozí sankce.

5. KROK | Pustíte se do práce

Když máte v ruce všechna potřebná povolení, doporučujeme, abyste se nejprve **oběma památkářům (tomu z Národního památkového ústavu i jeho kolegovi z úřadu)** ozvali a **informovali je, že začínáte s pracemi.** Budou dohlížet na to, jestli vše odpovídá tomu, co stojí černé na bílém. Oba vám mohou pomoci při řešení různých nečekaných problémů a možná budete jejich zkušenosti a podporu potřebovat i při vyjednávání s firmou, která pro vás pracuje.

Čeho se vyvarovat

Postupovat v rozporu se schválenou dokumentací či podmínkami stanovenými v závazném stanovisku nebo ve stavebním povolení. Opět hrozí vysoká pokuta až do výše 2 miliony korun, v lepším případě budete muset hotovou práci předělávat.

Jsme si vědomi toho, že tento zjednodušený popis zdaleka nepostihuje rozmanitost problémů souvisejících s péčí o památky. Pokud jste v tomto v letáku nenašli odpovědi na všechny otázky, kontaktujte územní odborné pracoviště Národního památkového ústavu ve vašem kraji. Více informací najdete na www.npu.cz.